

ALDEL

De werknemers van Aldel, de werknemers van de bedrijven die zaken doen met Aldel, alle ondernemers die hierdoor geraakt worden, willen wij als VVD in de Provincie Groningen een oprecht, gemeend hart onder de riem steken. Het lot, uw toekomst, ligt in handen van een curator. Wij hadden graag gezien dat het faillissement, aangevraagd door de aandeelhouder, niet had hoeven te worden aangevraagd.

Behalve wellicht een concurrent van Aldel, zal er niets of niemand zijn, geen werknemer, geen bedrijf, geen overheid (noch landelijk, noch provinciaal, noch lokaal), die dit faillissement niet had willen voorkomen. Want er zijn alleen maar verliezers nu.

De aandeelhouder heeft het faillissement aangevraagd: de energieprijzen zijn te hoog, de aluminium prijzen zijn te laag. Dit ondanks alle maatregelen die genomen zijn de afgelopen tijd om te voorkomen dat juist dit zou gebeuren. Gegeven het ontbreken van een gelijk speelveld op de Europese en mondiale energiemarkt.

De vraag is: 1) heeft iedereen het maximale gedaan?

2) wat kan er nog worden gedaan?

Laten we bij onszelf beginnen. Hebben wij als provincie genoeg gedaan? Zijn wij voldoende in staat geweest om een klimaat te scheppen waarin Groningen bekend staat als een plek waar je je als ondernemer wilt vestigen? Waarin veel mag en bijna niets moet? Een open en gastvrij gebied waar innovatie optimaal bloeit? Waar je snel en makkelijk kunt komen? Waar veel collega-bedrijven zitten waar je zaken mee kunt doen? Koesteren wij ons bedrijfsleven genoeg? Doen wij zelf voldoende, of liever gezegd: geven wij voldoende ruimte? En in dat licht bezien gaat het niet alleen om Aldel en de werknemers van Aldel, maar breder om alle bedrijven in Groningen, te beginnen met de bedrijven die nu crediteur en/of toeleverancier zijn van Aldel. En de bedrijven die leveren aan de toeleverende bedrijven van Aldel. Want zonder bedrijven, geen werk. Kunnen we daar als provincie iets voor betekenen? Kunnen we daar het revolverende ondernemingsfonds voor inzetten? Is het niet het niet het toppunt van innovatie als je je snel kunt aanpassen aan een veranderende markt? Hiertoe dienen wij nu een motie in om te onderzoeken wat hier door de provincie kan worden gedaan op korte termijn, om bedrijven die nu al te kampen hebben met de gevolgen van het faillissement van Aldel actief toegang te verlenen tot deze fondsen.

Welke risico's lopen we eigenlijk direct en indirect als dit faillissement niet uitmondt in een geheel of gedeeltelijke doorstart van Aldel? Wat zijn de consequenties voor ons als Provincie? Wat zijn de consequenties voor onze deelnemingen?

Wij, politici, zijn geen ondernemer. De provincie is ook geen ondernemer. De aandeelhouder heeft belang bij een goed renderende onderneming. Ziet de aandeelhouder nog kansen op dit moment? Is hij nog bereid om er geld in te steken? En zo ja, onder welke voorwaarden en tot welk bedrag? Is er sprake van een levensvatbaar bedrijf? Op ons uitdrukkelijke verzoek in oktober 2013 heeft u stukken in de Statenkast laten leggen. Is op basis daarvan nu het oordeel 'levensvatbaar' te vellen? Zijn er toekomstscenario's op basis waarvan dit bepaald kan worden? Heeft de aandeelhouder niet een heel ander belang gehad? Waarom is er juist net voor het einde van het jaar het faillissement aangevraagd? Het is een mondiale speler, de wereldmarkt voor aluminium is iets positiever nu, maar

wie zegt dat er op termijn een rendabele aluminiumsmelter in Delfzijl kan overleven? Of valt en staat het bedrijf echt alleen met het verschil in energieprijzen tussen Nederland en Duitsland? Hoeveel tijd is er nog?

Zijn er mogelijkheden voor een al dan niet gedeeltelijke doorstart? Is de kabel een oplossing, of is dat een oplossing die alleen door de tijd ingehaald wordt omdat de verwachting is dat de energieprijzen naar elkaar toe gaan bewegen?

Is er aan bijvoorbeeld Eneco, RWE of NUON gevraagd om voor de bedrijven in Delfzijl gunstiger tarieven te rekenen? De CEO van het bedrijf dat daartoe overgaat wordt volgend jaar gegarandeerd de ondernemer of de Groninger van het jaar en ik neem aan dat alle Noorderlingen spontaan overstappen naar deze energieaanbieder. Bedrijven in de Eemshaven draaien nu niet op volle kracht, we hebben kabels naar Noorwegen, maar het lukt niet om noaberschap in de haven te realiseren: onbegrijpelijk.

En waar is VNO-NCW en MKB eigenlijk, when you need them? Waar denken zij aan? Over het Forum weet ik het, over de herindelingen staan ze vooraan, maar waar zijn jullie nu?

Gelukkig, zijn we als VVD niet de partij die gepleit heeft voor prijsverhogende maatregelen als energiebelastingen voor grootverbruikers. Dan was de ramp nog erger geweest.

Dat brengt me bij de inspanningen op landelijk niveau. De minister heeft de afgelopen maanden (let wel, voor een issue waar al jarenlang herhaaldelijk aandacht voor gevraagd is):

- Systeemkosten versneld uitbetaald;
- 85% van de CO2 kosten vergoed;
- Een reductie tot 90% van de netwerkkosten bewerkstelligd;
- Borg gestaan voor de helft van de overbruggingsfaciliteit die wij als provincie in oktober hebben verstrekt.

En de minister is bereid om alle mogelijke oplossingen die de curator gaat aandragen die tot de wettelijke mogelijkheden behoren, serieus te behandelen. En dan nog is het niet genoeg. Staatssteun, geoorloofd of ongeoorloofd, in verschillende gradaties zit schijnbaar oplossingen in de weg. Wij hebben geen zicht op de mate van staatssteun, de relevantie, de gevolgen, om bij de diverse varianten die nog voorliggen zelf een afweging te kunnen maken. Daarom dienen de volgende motie in.

Dus, als er mogelijkheden zijn, College, dan gaan wij er van uit dat u uw uiterste best doet om dit aan de curator mee te geven en dit samen met de minister te laten uitzoeken. Als er een oplossing te bedenken is waarbij via Gasterra tot een snelle oplossing kan worden overgegaan, de Delesto-variant die door GSP bepleit wordt, dan gaan we er van uit dat u met Gasterra contact zoekt, de curator informeert en het ministerie betreft. Wij nemen aan dat u ook die oplossing met al uw inzet zult voordragen, in het belang van de Groningers en Groningen.

En wij als Provinciale VVD vinden dat het versterken van de Groningse economie, naast rechtstreekse maatregelen voor de getroffen inwoners en de veiligheid onderdeel zouden moeten zijn van de maatregelen die de regering in het kader van de aardbevingen voor ons in petto heeft. Kortom College: doe uw best, regionale economie is onze eigen kerntaak en daar moeten we grote prioriteit

aan geven. Wij zullen dit signaal wat we nu hier aan u geven ook doorgeven aan onze partijgenoten in Den Haag. Het gaat om onze economie, onze toekomst.

We hebben als VVD voor een overbruggingsfaciliteit, een lening, gestemd in oktober 2013 omdat er mogelijk volgens dit College een kans was voor het bedrijf om de periode te overbruggen om uiteindelijk op eigen benen levensvatbaar te kunnen ondernemen. Het gaat om het behoud en het belang van werk voor Groningen. We willen een structurele oplossing, waarmee we de Groninger economie versterken en jarenlang vooruit kunnen.

De situatie nu is dat er veel vragen leven, veel onduidelijk is er veel onderzocht moet worden. We kunnen ons voorstellen dat u de antwoorden niet allemaal paraat hebt. En daarom stellen we voor om een extra Statenvergadering bijeen te roepen over 2 weken, omdat dan meer bekend zal zijn, de curator aan het afronden is, en de eventuele doorstart-alternatieven, met haalbaarheid- en staatssteunrisicoprofiel in kaart zullen zijn gebracht. Tijd voor actie, eigen actie wel te verstaan! Dank u wel.